

PLA D'ACCIÓ B+S

Federació ECOM

**BARCELONA
+ SOSTENIBLE**

1. Dades de l'organització

Nom:	Federació ECOM
Breu descripció:	<p>ECOM és un moviment associatiu integrat per organitzacions de persones amb discapacitat física.</p> <p><u>Missió</u> ECOM té una doble missió:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Defensar l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat física per assolir la plena inclusió social i millorar la seva qualitat de vida, amb l'apoderament de les persones com a eix vertebrador. - Enfortir el sector associatiu de la discapacitat física a través de la participació, la representació i el seu apoderament. <p><u>Visió</u> Ser l'entitat de referència de la discapacitat física i l'interlocutor reconegut i legitimat per al desenvolupament de polítiques que afavoreixin la igualtat d'oportunitats, sempre amb un esperit d'innovació, col·laboració i transformació social.</p> <p><u>Valors</u> La missió d'ECOM se sustenta en els valors de l'apoderament, la inclusió, l'activisme, la participació, el compromís i la innovació.</p>
Dades de contacte:	Marta Obdulia Gómez. Gerent 934515550 gerencia@ecom.cat
Data de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022:	11 de desembre de 2012

2. Dades del Pla d'acció

Expliqueu com us heu organitzat per fer el Pla d'acció

Des de l'organització s'ha pres la decisió de fer un Pla d'acció ambiental amb l'objectiu de convertir la Federació en una entitat sostenible i compromesa amb valors socials i mediambientals que repercuteixen en les entitats federades, els seus associats i per tant la societat.

El resultat del mateix serà tenir una diagnosi de l'estat inicial de l'entitat i traduir-la en accions concretes per aconseguir reduccions en el consums i polítiques de sostenibilitat que tinguin en compte un consum responsable.

Per tal d'aconseguir els resultats es pretén involucrar a tot el personal en la realització del pla d'acció, a través d'una coordinadora es desenvoluparan les diferents accions programades i es transmetran els valors així com els resultats de les mateixes a través de processos participatius d'equip.

Data de publicació del Pla d'acció:	Juny 2018
Vigència del Pla d'acció:	2018-2020
Pla/plans d'acció anterior/s:	No n'hi ha, es tracta d'una nova aposta

3. Diagnosi

Expliqueu el punt de partida del Pla d'acció:

Es parteix d'una situació on de forma indirecta ja hi ha actives mesures de reducció per estalviar paper i material fungible, com a eines de sentit comú. Els ordinadors estan programats per imprimir a doble cara i de forma informal el personal reutilitza paper de forma generalitzada. D'altre banda el personal i la junta acostumen a desplaçar-se en transport públic per fer les gestions, reunions i/o activitats sempre que l'organització s'ho permet.

A partir d'aquest punt es vol incidir en altres aspectes, iniciant una diagnosi de les dependències per poder establir objectius de reducció de consums, polítiques de sostenibilitat i protocols d'actuació.

4. Finalitat

Expliqueu el propòsit principal del Pla d'acció:

L'objectiu del Pla és adoptar hàbits que contribueixin a millorar la qualitat de vida i el medi ambient a la ciutat de Barcelona, començant per estudiar les possibles mesures a implantar en les dependències centrals de l'entitat, convertint la Federació ECOM en una entitat sostenible i treballant les mesures de forma participativa amb l'equip humà.

Posteriorment es pretén transferir els hàbits i protocols adoptats, així com els resultats derivats dels mateixos i la política ambiental adoptada, a l'equip humà de l'entitat, les entitats federades, i als seus usuaris i usuàries. A la ciutat de Barcelona comptem amb 54 entitats que tracten aproximadament amb 7.836 usuaris i usuàries.

Volem tenir una oficina verda i per tant un document útil serien les guies de l'Ajuntament de Barcelona que es poden trobar al següent enllaç:

[Posem verdes les associacions](#)

[Oficina verda](#)

5. Descripció de les actuacions

5.1 Nom de l'actuació: Diagnosi de l'entitat. Redacció del Pla d'ambientalització i definició de la política ambiental.

Objectius:

Portar a terme una diagnosi dels vectors ambientals de l'entitat.
Redactar un Pla d'Ambientalització i definir una política socioambiental amb la visió de la responsabilitat corporativa.

Els vectors ambientals on incidir serien:

- A. Estalvi de paper
- B. Estalvi de consum energètic
- C. Estalvi de consum d'aigua
- D. Adquisició de subministres més sostenibles i estudi de proveïdors
- E. Protocol d'actes sostenibles i accessibles per tothom
- F. Prevenció de residus

Breu descripció:

Les actuacions que es portaran a terme tindran l'objectiu d'optimitzar els recursos disponibles i posar de manifest la relació entre medi ambient, recursos econòmics i salut. De manera que l'entitat incorpori en el seu dia a dia criteris de sostenibilitat, fent que allò que és un benefici ambiental pugui revertir en un estalvi econòmic i una millora de les condicions laborals.

Per portar a terme la implantació d'hàbits sostenibles es tindrà en compte la participació de tot l'equip humà en els petits hàbits diaris que ajudaran a controlar el consum de recursos. La intenció es fer que el personal de l'entitat participi de la presa de decisions, de manera que col·laborin en la proposta de mesures a implantar a través d'un procés participatiu que generi un coneixement col·lectiu de la realitat ambiental de l'entitat, potenciant la voluntat de donar a conèixer les accions implantades i els resultats de les mateixes i traspassar tot el procés a les entitats federades.

El treball amb els vectors es pot detallar a continuació:

5.1. A Estalvi de paper. Hi ha diverses actuacions que ja fa molt de temps que a la Federació es porten a terme:

- La impressora està instal·lada amb preferències d'impressió a dos cares i blanc i negre a tots els ordinadors.
- Tots els departaments tenen present la reutilització de paper a la casa

Mesures a implantar al 2018:

- Afegir a la signatura dels correus electrònics el fet de que si no és imprescindible no s'imprimeixi el contingut
- Recordar els hàbits sostenibles a l'equip per potenciar la reutilització

5.1. B Estalvi de consum energètic.

Mesures a implantar al 2018

- Instal·lació de persianes per bloquejar el pas del Sol
- Iniciar la substitució de lluminària per LEDS
- Comunicació d'hàbits sostenibles a l'equip, el dia a dia basat en hàbits responsables es el millor pas per fer un aprofitament de recursos adequat.

Mesures futures:

- Estudiar les opcions de mercat d'energies renovables
- Estudiar la instal·lació d'aparells de calefacció i aire condicionat més sostenibles als habitatges de l'oficina on encara no s'han renovat

5.1. C Estalvi de consum d'aigua.

- Es disposa de cisternes amb mecanismes de descarrega d'aigua amb interrupció.
- Es disposa d'aixetes amb airejador

Mesures a implantar al 2018

- Comunicar hàbits sostenibles en referència al consum d'aigua a l'equip.

Mesures futures:

- Una de les actuacions pendents seria revisar i assegurar que totes les cisternes de l'oficina tenen aquesta capacitat.
- Revisar la instal·lació d'airejadors a les aixetes.
- Adhesius i retoladors amb base aquosa
- Productes de comerç just
- Tenir en compte les etiquetes ecològiques

Breu descripció:

5.1. D Adquisició de subministres més sostenibles. Tenir en compte criteris de sostenibilitat que potenciïn el consum local, ecològic i responsable socialment en l'adquisició de subministres. Criteris:

- Productes amb matèria prima reciclada, paper i altres
- Productes ecològics per la neteja de l'oficina
- Marcadors de text secs
- Bolígrafs recarregables
- Gots propis o gots multiús
- Adhesius i retoladors amb base aquosa
- Productes de comerç just
- Tenir en compte les etiquetes ecològiques
- Tenir en compte la política ambiental del proveïdor

Mesures per implantar en el futur:

- Protocol de compres sostenibles
- Revisió de les compres i proveïdors
- Adquisició de paper reciclat

5.1. E Protocol d'actes sostenibles i accessibles.

Mesures a implantar al 2018

Elaborar un protocol (check-list) per l'organització dels actes de l'entitat.

D'aquesta manera es vetllaria per l'organització d'esdeveniments ambientaltitzats i accessibles per tothom. A més tota persona de l'organització i de les entitats federades disposarà d'un suport per portar a terme esdeveniments sostenibles i accessibles. L'entitat ja disposa d'una guia de sortides escolars accessibles disponible a la web, més endavant trobareu l'enllaç.

5.1. F Prevenció i recollida selectiva de residus. Des de la premissa que el millor residu és aquell que no es produeix, ens volem centrar en la reutilització, reducció i reciclatge per tal de minimitzar els residus generats, no només en quantitat si no també en toxicitat. Pel moment a la Federació:

- Es recicla el paper que es destrueix
- Es disposa d'una font d'aigua filtrada a través d'osmosis inversa a temperatures freda, ambient o calent, que contribueix a evitar el consum d'aigua envasada a l'oficina, reduint la generació de residus plàstics

Mesures a implantar al 2018:

- Compra de cubells de reciclatge per les fraccions generades a la cuina
- Informar a l'equip de bons hàbits de separació de residus

Mesures futures a implantar:

- Revisió dels hàbits de separació de residus als departaments

Com es pot veure en la descripció del treball a realitzar amb els diferents vectors, es tracta d'una tasca que s'haurà de portar a terme en diferents fases i tractar els diferents vectors per separat. A més, es considera imprescindible fer un treball d'equip per implicar el personal des de l'inici i aconseguir fer seu el projecte per aconseguir millors resultats.

Més informació (enllaç):

[Consum energètic](#)
[Estalvi d'aigua](#)
[Festes sostenibles](#)
[Sortides escolars accessibles](#)
[Altres guies d'interès de caire ambiental](#)

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
  - de millora
  - de continuïtat
-

Objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#) relacionats amb l'actuació:

Objectiu 2. Espai públic i mobilitat: del carrer per circular al carrer per viure-hi.

Línia d'acció 7. Excel·lir en l'accessibilitat universal al transport públic, als edificis i als espais de concurrència pública evitant obstacles innecessaris i ordenant l'aparcament.

Línia d'acció 8. Progressar cap a un transport públic metropolità interconnectat excel·lent. Ampliar i optimitzar la xarxa: metro (finalitzar la L9), bus ortogonal, connexió de tramvies, autobusos de barri i bus nocturn. Fer-lo assequible a tothom.

Objectiu 5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable.

Línia d'acció 4. Fer un consum responsable de béns i serveis: consum col·laboratiu, comerç just, comerç de proximitat (concepte de quilòmetre zero), productes alimentaris locals i de temporada, ecològics i saludables, productes genuïns i artesanals de qualitat.

Línia d'acció 5. Enfortir la contractació i la compra responsable per part de l'Administració pública, el sector privat i el tercer sector. Incorporar criteris ambientals i socials en concursos públics. Formalitzar contractes amb reserva social i iniciatives socials, a través de centres d'inserció sociolaboral o entitats sense ànim de lucre.

Línia d'acció 6. Promoure les xarxes de consum responsable (xarxes d'intercanvi de coneixements, béns i serveis; cooperatives i grups de consum, bancs del temps, mercats socials, moneda social, etc.)

Línia d'acció 9. Considerar el residu com a recurs. Augmentar la proporció de residus recollits selectivament i la qualitat de les fraccions. Separar els residus i dipositar-los on pertoqui correctament. Utilitzar els punts verds i les altres opcions existents de recollida especial. Fer campanyes informatives i de sensibilització.

Línia d'acció 10. Millorar la gestió de residus prioritzant per aquest ordre la reducció, la reutilització i el reciclatge, per sobre de la valorització energètica. Incrementar el compostatge. Aplicar el criteri de proximitat i responsabilitat en el tractament dels residus, i optimitzar les rutes de transport.

Objectiu 6. Bon govern i responsabilitat social: de la intervenció sectorial a la coordinació efectiva.

Línia d'acció 1. Fer una excel·lent gestió dels recursos (econòmics, humans, materials i naturals)

Línia d'acció 2. Optimitzar el funcionament de les organitzacions millorant-ne la coordinació interna i la transversalitat.

Línia d'acció 6. Desenvolupar en les institucions, les entitats i les empreses una cultura organitzativa socialment i ambientalment responsable que creï valor a llarg termini.

Línia d'acció 9. Incorporar criteris de sostenibilitat i processos de millora contínua en l'activitat de les organitzacions; també en els esdeveniments (fires, congressos, festes, etc.) i les obres de ciutat.

Objectiu 7. Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la ciutat cohesionada.

Línia d'acció 1. Incrementar la qualitat de vida i les oportunitats de desenvolupament humà, amb una atenció especial a les persones amb dependència.

Línia d'acció 2. Afavorir una bona convivència, basada en la inclusió, l'equitat, la solidaritat, el respecte i la confiança.

Línia d'acció 7. Aconseguir una ocupació laboral estable i de qualitat, adaptada a les necessitats i les possibilitats de la persona, harmonitzant els interessos dels treballadors i els ocupadors amb una conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

Objectiu 8. Progrés i desenvolupament: de la preocupació per la sostenibilitat a una economia que s'hi fonamenti.

Línia d'acció 7. Avançar en un turisme sostenible en equilibri amb el territori i que reverteixi positivament en la comunitat local. Aconseguir la corresponsabilització de les institucions, la indústria turística i els visitants en l'ús eficient dels recursos naturals, el manteniment de la qualitat ambiental i la preservació del patrimoni cultural material i immaterial.

Objectiu 10. Resiliència i responsabilitat planetària: de la resposta puntual a l'acció global.

Línia d'acció 7. Minimitzar la petjada ecològica sobre el planeta: mar. Zones humides, rius, boscos, atmosfera. Responsabilització de la ciutat respecte als seus impactes globals.

Persona o àrea responsable:	Vanessa Molina
Calendari d'execució previst:	2018-2020
Recursos humans i/o econòmics:	S'ha demanat subvenció a l'ajuntament de BCN per fer aquesta diagnosi. Es disposa d'una tècnica per fer el seguiment de la implantació a jornada parcial
Observacions:	L'execució s'anirà realitzant per fases treballant diferents vectors i mesures dels exposats any rere any

Indicador/s: Els consums registrats a la facturació
 Els protocols establerts pel funcionament sostenible
 Els butlletins informatius enviats a l'equip humà
 Les enquestes de valoració i seguiment emplenades per l'equip humà

5.2 Nom de l'actuació: Difusió

Objectius:

Difondre entre l'equip humà els objectius a treballar en els diferents vectors i fer un procés participatiu intern per establir les mesures a instaurar any rere any.

Comunicar a l'equip humà i les entitats federades les accions que es portaran a terme, així com els resultats obtinguts.

Breu descripció:

Per portar a terme la difusió es faran diferents accions segons el moment en que ens trobem a cadascuna de les actuacions:

- Butlletí electrònic a l'equip humà d'ECOM. Informant dels vectors ambientals a tractar i de les mesures aplicables
- Butlletí electrònic participatiu. Amb l'objectiu d'informar sobre les mesures a implantar per tal de que l'equip pugui implicar-se en la seva implantació
- Fer difusió de les fites aconseguides i les mesures implantades entre les entitats federades i l'equip

Més informació (enllaç):

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#) relacionats amb l'actuació:

Objectiu 6. Bon govern i responsabilitat social: de la intervenció sectorial a la coordinació efectiva.

Línia d'acció 6. Desenvolupar en les institucions, les entitats i les empreses una cultura organitzativa socialment i ambientalment responsable que creï valor a llarg termini.

Objectiu 9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa.

Línia d'acció 5. Educar i capacitar la ciutadania en la cultura de la participació. Intensificar i innovar els processos democràtics a escala de ciutat, barri i dens de cada organització.

Persona o àrea responsable:	Vanessa Molina
Calendari d'execució previst:	2018-2020
Recursos humans i/o econòmics:	S'ha demanat subvenció a l'ajuntament de BCN per fer aquesta diagnosi. Es disposa d'una tècnica per fer el seguiment de la implantació a jornada parcial
Observacions:	L'execució s'anirà realitzant per fases treballant diferents vectors i mesures dels exposats any rere any

---

Indicador/s:	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de butlletins enviats - Nombre de respostes participatives aconseguides
--------------	--

6. Avaluació

Indicadors de seguiment:

Actuació	Indicador	Valor esperat de l'indicador al cap d'un any	Estat actual Data: 2017	1r any Data:2018	2n any Data:2019
Reducció del consum energètic anual	kWh de la facturació	3% de reducció	15.012,89 kWh	14.562,50 kWh	14.125,63 kWh
Reducció del consum d'aigua	m ³ de la facturació	3% de reducció	187,16 m ³	181,54 m ³	176,09 m ³
Reducció de l'ús de paper	Paquets de paper comprats	3% de reducció	200 paquets A4 80 gr	194 paquets A4 80 gr	188 paquets A4 80 gr
Separació de fraccions	Compra de cubells de reciclatge i enquesta anònima al personal	70% de l'equip humà separa les fraccions	No hi ha separació de totes les fraccions	Separació de les fraccions	Separació de les fraccions
Protocol d'actes sostenibles i accessibles per tothom	Protocol elaborat	Elaborat	Pendent elaborar	Elaborat	Elaborat
Definició d'una política ambiental	Política definida	Elaborat	Pendent elaborar	Elaborat	Elaborat
Butlletins informatius	Nombre de butlletins enviats				
Procés participatiu	Nombre de respostes participatives aconseguides				

7. Relació amb el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat relacionades amb les actuacions del Pla d'acció:

Objectiu	Línies d'acció									
1. Biodiversitat	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10
2. Espai públic i mobilitat	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	2.10
3. Qualitat ambiental i salut	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	3.10
4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6	4.7	4.8	4.9	4.10
5. Ús racional dels recursos	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	5.8	5.9	5.10
6. Bon govern i responsabilitat social	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.10
7. Benestar de les persones	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6	7.7	7.8	7.9	7.10
8. Progrés i desenvolupament	8.1	8.2	8.3	8.4	8.5	8.6	8.7	8.8	8.9	8.10
9. Educació i acció ciutadana	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.7	9.8	9.9	9.10
10. Resiliència i responsabilitat planetària	10.1	10.2	10.3	10.4	10.5	10.6	10.7	10.8	10.9	10.10

8. Col·laboracions i treball en xarxa

Es treballarà en xarxa per tal d'informar a les entitats federades dels objectius de portar a terme l'ambientalització dels recursos així com dels resultats obtinguts.

Arrel d'aquest treball en xarxa es podrà posar de manifest la necessitat comú d'ambientalitzar tots els processos que es porten a terme, donat que per innocuus que semblin contenen una petjada ecològica que es pot disminuir amb les mesures adequades.

9. Observacions

Aquest pla d'actuació s'anirà aplicant per fases i es treballarà any rere any per avançar una mica més en la implantació de mesures i la reducció del impacte generat des de la seu d'ECOM.